

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 187.

V Ljubljani, v sredo 19. avgusta 1885.

Letnik XIII.

Zatirani Nemeč.

Basen pripoveduje, v kako sitnem položaji je bil človek, kteremu so pečene ptice v usta letele. Skoro v takem blaženo-nevarnem položaji so sedaj slovenski stariši s svojimi otroci v Ljubljani. Tu šola, tam šola, v tem kraji mesta šola, v drugem kraji šolski vrt, toraj šol, kakor krčem ob cesti. Vse te dobrote nam je naklonila skrbna nemška roka, toraj bodeš vendar enkrat spoznal ti trdoglavni „Bindišer“, da vsa dobrota prihaja le po Nemcih. Spreglej vendar enkrat, zapusti domače šege in navade, zavrzi jih kakor obnošeno suknjo in obleci novo suknjo, da postaneš potem — kaj? Netopir!

„Deutscher Schulverein“ je pogledal na zatirane brate med Kranjci in tukaj v središče dežele s pomočjo domačih ali naseljenih Nemcev in nemčurjev dela s tako modrostjo in previdnostjo, s tako določnostjo in gorečnostjo, ki bi bila vredna boljše stvari. Osnoval je najprej „nemški otroški vrt“, da se otroci že v predšolski dobi navadijo domače zaničevati, a tuje hvaliti, osnovati sedaj hoče s pomočjo kranjske hranilnice čveterorazredno ljudsko šolo, ali prav za prav — osnoval jo je tako rekoč v najpripravnem kraji vsega mesta, v krasnem realkinem poslopji; že ta okolnost sama na sebi more vabiti stariše, da otroke pošiljajo v tak priličen kraj.

Vse to, da hoče mesto osnovati čveterorazredno deško in dekliško šolo in takoj začeto s 1. razredom v prihodnjem šolskem letu, vse to ni nič, „das lässt uns kühl bis in's Herz hinein“, tako mislijo, tako govore Nemci. In kar nakanijo, to pa izpelejo, „tako zeló se zatirajo Nemci na Kranjskem“. Vsa ta komedija, ki se vrši pred našimi očmi, postane poslednjič vendar žaloigra za mesto in deželo. Ne bojimo se sicer, da bi Slovenci kar v trumah prestopali v nemški tabor; nad slovenski narod prišle so že huje nesreče, kakor je le-ta, s katero nas sedaj hoče obiskati ali nas že

obiskuje „deutscher Schulverein“, ali Slovenci bi imeli biti bolj pazni in oprezni, ker vidimo, da imamo opraviti z zopernikom mogočnim in veljavnim, ki vse doseže, kar si v glavo vtepe, ki si zná izvrstno vkoristiti s slabostmi svojega političnega neprijatelja.

Vprašati bi lahko smeli, zakaj „Schulverein“ ravno na Kranjsko obrača svojo pozornost, saj se mu morda drugje, n. pr. na Ogerskem in na južnih Tirolih več „nemških duš zgubi“; mi Slovenci se tako radi nemško učimo in tuje šege posnemamo, pri nas ni take nevarnosti, da bi se kak Nemeč izneveril materi Germaniji. Tako bi mislil priprost človek, a to je vse drugače! Nemeč pri nas na Kranjskem, vzlasti v Ljubljani, ni za jednakopravnost, marveč za oblast in gospodarstvo, nemškim uradnikom in profesorjem pa za ljubi kruhek.

Vidite, to-le je v nevarnosti! Veliko-Nemcu (tam v rajhu) pa je na tem, da se prebivalstvo v deželi ne pomiri, da se duhovi ne vpokojé, adrijsko morje jim je nemško morje, od Drave do Adrije pa narejajo most, njemu na konci pa stoji tu Maribor, tam Trst. Kakor je pri osodepolnem boji najhuje prizadevanje za posamezne postanke, te se vtrjujejo, branijo, naskakujejo, zgubé, a zopet pridobé, tako je tudi v velikem narodnem boji, ki se bñje sedaj med Nemci in Slovani. Kranjsko je tista postanka, kamor sovražniki najhuje pritiskajo; preko Kranjske dežele so drli nekdanj nemški narodi na Laško, a sedaj si hočejo nadaljevati pot, po kateri mislijo ob svojem času napredovati. Sedaj gré pred vsem za to, da dokažejo silno in nujno potrebo nemške ljudske šole v Ljubljani, drugo pride ob svojem času.

Dovolili so nam paralelke na gimnaziji, češ, imejte jih, stvar bo de ob kratkem sama sebe obsodila. A ni se obsodila, v slovenskih paralelkah je zmirom več dijakov, kakor v nemških. Nemščina se tudi v slovenskih vstričnih razredih ne spodriva. (S tem toraj ni dokazanega ničesa, tako si misli

Veliko-Nemeč.) Sedaj, ko mesto misli odpraviti utrakvistične šole, osnujmo si lastne nemške šole, za take, kakor jih misli mesto napraviti, mi ne maramo. To pa pojde, svet bode videl, da je v Ljubljani ogromno število Nemcev Kaj pa, ko bi slovensko ljudstvo za take dobrote ne maralo in bi svojega prepričanja in svoje narodnosti ne prodajalo za skledo leče. — E, to pa ne more biti. Mi smo osnovali take šole, bodemo že poskrbeli, da ne bodo brez učencev.

Komedija se navadno končá z ženitvijo in vse je veselo, a ta komedija, katero igra „Schulverein“ na Kranjskem, se bode — tega se v resnici bojimo — prevrgla v žaloigro. Razdraženost v mestu in deželi bode čezdalje večá, bode zašla v posamezne rodovine, bojimo se, da bi naše delavno, a značajno ljudstvo zarad teh dobrot matrijelne škode ne trpelo.

Gospodje, ki nam hočejo te dobrote nakloniti, tega ne bodo dajali iz svojega žepa, in v poslednji vrsti drugi ne bode škode trpel, kakor dežela in narod. To bode žalosten finale vseh teh iger. Radi bi videli, da bi to ne bilo res. A to ni drugače mogoče. Malopridno drevo ne more roditi dobrega sadú, kdor veter seje bode vihar žel.

Slovenecem pa, našim sobratom, priporočamo v očigled tem nevarnostim, ki žugajo njih narodnosti v deželi, večo previdnost in opašnost, kaj pomaga vse jadikovanje, ko je stvar enkrat zavožena. V sv. pismu se bere: Gorjé deželi, v kateri vlada nespašmeten, a mi pristavimo: Gorjé narodu, gorjé mestu, kjer mladi govore, a stari molče. Nemce si pa vzemimo v izgled, kako treba previdno, kako vztrajno in složno delovati, da se kaj doseže.

Bismark in Avstrija.

Ze pred letom je pisal nek časnikar: „Knez Bismark ima privilegij, da od časa do časa iznenadi

LISTEK.

Vojni maršal Radetzky.

Pod tem naslovom prinaša „Graški katholischer Wahrheitsfreund“ od pokojnega maršala povest, katero mu še mi v spomin tukaj priobčujemo. Vojni maršal grof Radetzky je namreč našim nekdanj v vojni na Laškem službujočim veteranom in po njih vsemu slovenskemu priprostemu ljudstvu tolikanj ponižen, prijazen, dobrotljiv gospod in tako v blagem spomnu, da gre o njem brez števila lepih pripovedek od ust do ust, ktere mu bodo na slavo in díko od roda do roda; „kajti v večnem spomnu bode pravični“, govori že psalmist. Naj se toraj med te uvrsti še naslednja:

Nek huzar, kteremu so desno roko prestrelili, sedel je na bolniškem vrtu v Milanu v oddaljenem kotu na kamenu, s pipo v zobéh. Z levo roko naslanjal se je na kolena, z dlanijo pa podpiral glavo in se na tihem ihtil. Sedaj pa sedaj otiral si je skrivše solze. Videlo se mu je, da mu še kaka druga skrivna bolest teži srce. Kar pride vojni maršal Radetzky, da bi svoje ranjene in bolne sinove, (kakor jih je navadno imenoval), osrečil s svojim obiskanjem. Povpraševaje slehernega po njegovi bolezní to-

lažil jih je, kakor le oče mora tolažiti, s priljudno milobo in prisrčno dobrotljivostjo.

Naposled pride kraj vrta in ugleda ubogega huzarja, ki je še vedno s solzami v očéh sedel v svojem kotu. Huzar, zapazivši ga, vstane in se mu hoče po vojaški šegi predstaviti. Maršal pa mu veli, da naj ostane, kakor biva, ter se poleg njega vsede na trato.

„Ljubi sin, jame maršal, vidim, da si nesrečen in imaš vzroka dovolj, da jočeš. Jaz čutim s teboj vred veliko bolj tvoje nesreče. Nihče na tem svetu te ne more za njo odškodovati. A bodi tako zvest svojemu Bogu, kakor si bil svojemu cesarju, in On bode napolnil tvojo dušo z mirom in uteho. Spomni se, ljubi sin! da jih je potem le malo, kateri bi mogli, kakor ti, zanašati se na milost Božjo. Poslušaj toraj moj očetovski sovet. Prenašaj stanovitno svoje trpljenje iz ljubezni do svojega Stvarnika in bližnjega. Kedar bodeš pa otet svetnih muk, stopil bodeš v družbi s svojimi brati, ki so na bojnem polji častno šli pred teboj, v hišo večnega veselja.“

To izgovorivši seže maršal v žep, da bi huzarja obdaril; a huzar se temu ponižno odreče. Hitro pa prime svojega milostnega vodnika za roko in ginjeno govori: „Ljubi oče, dovolite mi, da Vam odkritosrčno razodenem, zakaj da jočem. Vi veste, jaz sem madjar. Iz svoje domovine čujem žalostne prigodbe.

To me močno boli, bolj nego zguba moje roke. Ne daleč od Arada imam ubogo staro mater, radi ktere sem v vednih tesnih skrbéh, ako se morda tudi njej ni kaj žalega zgodilo. Ne morem jej sicer z ničemur pomagati; a bilo bi jej na veliko veselje, če bi vedela, da sem še živ. Jaz ne znam ne brati, ne pisati. Ne vem tudi, če bi moje pismo od tod prejela ali ne. To vse sem si danes zeló zeló k srcu gnal, in zategadel sem jokal.“

Maršal ga vpraša, če želi morebiti še kaj drugega pisati svoji materi. Obljubi mu, da jej hoče on sam vse to sporočiti. Drugo jutro pride maršal kar v svoji hišni opravi s pismom v roki, prašaje ga, če bode tako prav. Huzar, se vé, da svojega veselja na to ni mogel izreči. Z glavo prikima in poljubi roko svojemu zapovedniku. Ta pa pismu priloži še bankovec za 100 gold. in ga s prvo vojno pošto odpošlje.

Čez nekaj dni pride materni odgovor nazaj na maršala. On pa gre z njim zopet v bolnico, ga pokáže huzarju ter mu ga prebere. Od veselja pade huzar maršalu k nogam in ga hoče krog kolen objeti. Radetzky pa mu veli vstati, rekoč: „Bodi za sedaj utolažen, in kedar boš hotel svoji materi pisati, le meni povej; saj vas bodem tukaj, če bode Božja volja, še pogostoma obiskal.“ M. T.

ves svet". Da je nekaj resnice v teh besedah, pričali smo se že mnogokrat. V tem oziru mu služi njegovo glasilo „Nord. allg. Ztg.". Ni še dolgo temu, ko je glasilo Bismarkovo vzbudilo pozornost cele Evrope s člankom proti Franciji, in že je prinesel omenjeni časopis članek, ki je razjaril glasila naše vstavoverne stranke zaradi dogodkov v Draždanih.

Iz te ostre obsodbe nad našo ustavoverno stranko in mnogih drugih dozdevnih razlogov sklepajo mnogi listi, da je knezu Bismarku mnogo na tem ležeče, kako bi si pridobil Avstrijo kot močno in zvesto zaveznico.

Imeli smo priliko že večkrat povdarjati, da ne zaupamo tem vabljivim glasovom zvitega državnika, da je njegovo prijateljstvo le od danes do jutri, dokler namreč tirjajo koristi nemške države. Lansko leto že smo pisali o trocarski zvezi ter trdili, da sloni na slabi podlagi. Nismo se motili. Vojska med Nemčijo in Rusijo je bila skoraj neubranljiva, in letos se je pričel carinski boj proti Avstriji, ki utegne naši državi več škodovati od krvave vojske. Ne bomo ponavljali mnogo znamenj, ki nam vsiljujejo zgornje mnenje, navesti pa hočemo nekaj dokazov, akoravno jih mnogi prezirajo.

O priliki kolonijalne debate je Bismark v državnem zboru 13. marca govoril med drugim to-le: „S pojmom „narodna vspomlad“ razumel, sem več kakor le kolonijalno politiko. Z besedo vspomlad, ki je cvetela nam Nemcem, razumel sem cel čas, v katerem je — tako smem reči — blagoslov božji rosil od l. 1866 na nemško politiko, mislil sem dōbo, ki se je začela z žalostno vojsko med brati, ki pa je bila potrebna in neizogibljiva, da se je rešil zamotani gordiški voz" itd.

Kakor po navadi poprime besedo za Bismarkom poslanec Windthorst. Le površno je omenil onih potreb, ki so povzročile l. 1866., prepustil je sodbo zgodovini, ki bo gotovo drugače sodila, kakor misli knez Bismark. „Ako pa državni kanceler“, pravi dalje Windthorst, „kakor nekdanji prerok Jeremija, obžaluje nesrečo, ki je nas zadela, pri vsem le tega manjka: „spoznal ni, da je sam grešnik“. In v resnici! Pogledati je treba le na dno vsem vzrokom nesrečne vojske, katero je Bismark s trte zvil.

Znano je dalje, da pri Bismarku „imponderabilia“, po naše bi rekli „prazne besede“, nimajo nobene veljave. In vendar ima Bismark že mnogo let vedno na jeziku „narodno idejo“; gotovo mora ta ideja pri Bismarku tudi nekaj veljati. Da, to gēslo, raztegljivo in sumljivo, je mera, po kateri Bismark meri različne stranke ter jih deli v zanesljive in zavrgljive. Ko se je obravnavala Versalska pogodba, trdili so višji krogi v eno mēr, da nova država ne smē biti „narodna“ z ozirom na Avstrijo. Knez Bismark, kakor se vidi, pozabil je na one besede, ker se vedno sklicuje na „narodno idejo“. Ko so letos tudi dijaki v Berlinu praznovali njegov rojstni dan, bilo je govorenje pri „komersi“ le o narodni ideji. Ta čas se Bismark ni pritožil nad našimi nemškimi dijaki, ki so bili pijani od nemške ideje. V adresi na Bismarka so naši mladi gospodiči navdušeno klicali: „Iz sramote in zaničevanja je vaš genij povzdignil naš narod

nad vse narode sveta“. „V drugih državah živeči“ častilci jadikujejo dalje „o brezdomovinskih Nemcih“, in pri komersi so upili mladi govorniki, da nimajo domovine. Prosili so kneza, „naj ne pripusti, da bi Čehi osem milijonov nemških bratov sesekali v pōnev“. Zastopnik Dunajskega vseučilišča je trdil: „Nekdaj smo bili eno, le božja jeza nas je ločila od vas. Učili smo se ubogati, toda brezmejna ljubezen velja le celoti. Dosegli ste, kar ste hotli, da bi se vendar vresničile tudi naše želje“ itd. Tu je imel Bismark priliko, zavrniti proti-avstrijske besede, a tega ni storil, ker mu je ležeče na tem, da se razširja „nemška ideja“. To je pokazal tudi v državnem zboru, da mu je namreč akademijska mladina porok boljše prihodnosti; da mu dijaške besede dajejo upanje konečne zmage, rekoč: „Kar mi daje pogum, to so znamenja na naši manjši generaciji. V naši mladini je ves drugačen naroden vzlet in pravi razum političnega življenja, kterege ne najdem pri svojih sovrstnikih, ki so prinesli seboj iz lēt 1847 in 1848 pečat strankarstva, kterege ne morejo oprati s svoje kože. Ko enkrat odrememo, potem bi videli, kako se bo razvila Nemčija. Mi smo v trenutku ovēra narodnega razvoja. . . . Toda zaupanje stavim v nemški narod, in osobito v mladino, sedaj učečo se mladino, mladino, katero je cesar postavil med prve vrste svoje vojne, da se bode s Poschingerjevimi očmi ozirala na današnjo politiko, na partikularizem deseterih ali dvanajstih strank, ki se tukaj napadajo. To je upanje, v katerem mirno umrem.“

Vsak naj sam sodi, kaj je Bismark hotel reči z gōrenjimi besedami. Neovrgljiva resnica je pa gotovo, da resni opazovatelji učeče se mladine v obče priznavajo pojemanje idealizma in vedno rastočo divjost. Ako pa duh materijalizma tira mladino, ki v vedno večji množici išče državnih jasl, v državni socijalizem, kam bo še le vrgel nepodučeno generacijo? Na to naj odgovorē naši in pruski anarhisti.

(Konec pril.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 19. avgusta.

Notranje dežele.

Dunajski Nemci v novejšem času doma nič več miru ne najdejo. Kakor vsak pravoverni Turčin vsaj enkrat v svojem življenju skuša, da obišče njemu sveto mesto Meko, tako vsak Dunajsk Velikonemec neizrečeno hrepeni po velikonemškem svetišču ob reki Spree — po Berlinu. Letos so tjakaj kretili Dunajski pevci, da pokažejo svojo vdanost cesarju Viljemu, ker poslednjega niso našli v prestolnici, podali so se proti Potsdamu na grad Babelsberg, kjer so se ob 5. uri popoldne na 17. t. m. zbrali in so nemškemu cesarju in cesarjeviču štiri pesmi zapeli. Cesar Viljem se jim je zahvalil in željo izrekel, da bi jih še rad slišal drugikrat. Tukaj se nam pač umestno zdi vprašanje, če bi se na 17. t. m. Dunajskim pevcem ne bilo bolje podalo popotovanje v Ischl, kjer bi bili cesarju Francu Jožefu in cesarjeviču Rudolfu pokazali svojo umetnost in ob enem svoje domoljubje? Ne, to se jim ni zdelo potrebno, pač pa tja gori v nemško Meko kretiti in domovinski škandal napraviti, to je bilo boljše. Nihče bi se ne spotikal nad njimi, če bi si bili izvolili kak drugi dan; ali da ravno tisti

večer, ko so povsod po Avstriji godbe svirale po mestih cesarjevemu rojstnemu dnevu na čast, avstrijski podaniki nemškemu cesarju gredō podoknico delat, to je pa že največja nesramnost, ki si jo sploh misliti moremo. Naj jim le dobro tekne! Ne bo drugače, da jih bo moral zopet Bismark za to netaktnost v svoji „Nord. Allg. Ztg.“ za ušesa prijeti. Sploh se pa pod sedanjo „Slovanom prijazno“ vlado na nemški strani v Avstriji reči godē, ki so vse drugo, le lepe ne!

Krik po liberalnih židovskih listih je vedno večji, da se na **Češkem** Nemci po češki duhovščini s silo počehujejo in je nekoliko tudi resničen. Kdo pa je zakrivil, da Nemci po severnih Čedah le češke duhovne dobivajo za dušne pastirje? Zakaj se pa iz češke strani nikdar ne čujejo pritožbe, da bi se Čehi s pomočjo nemških duhovnov ponemčevali? Tukaj je le dvoje mogoče, ali so nemški duhovni bolj tolerantni memo svojih čeških tovarišev, ali pa jih sploh ni med Čehi, kakor se Čehi med Nemci nahajajo, da bi se mogle pritožbe o njih čuti. Iz listov, ki so o tem podučeni, pozvemo, da nemških duhovnov med Čehi sploh ni, pač pa so res Čehi za dušne pastirje med Nemci, ker Nemcev-duhovnikov na Češkem sploh silno pomanjkuje. Popolnoma brez pastirja se župnija vendar ne more pustiti in tako je dotični škof primoran nemškim občinam češke duhovnike pošiljati, ako hoče, da popolnoma ne omagajo v verskem oziru. To je pa nemškim liberalcem in židom kakor nalašč in prav skušajo se, kdo bode glasneje med svet zatrobil, kako da se Nemci po češki duhovščini počehujejo. Kdo je to zakrivil? Poglejmo si stvar pri luči in videli bomo, da nihče drug nego nemški liberalci sami. S svojimi spisi spodkopavali so katoliško vero in njene obrede, da so jo skoraj do dobrega med nekaterimi omajali. Nemški osmošolec na Češkem nima veselja do bogoslovja, ker o duhovskem stanu po ondašnjih nemških listih družega ne bere, kakor psovke in gre rajše drugam. Kjer pa ni naraščaja v bogoslovju, tudi duhovnikov ne more biti in tako je nastalo pomanjkanje taistih, ter morajo izučeni Čehi duhovniki v nemške kraje; da bi pa taisti ondi delali češko propagando, ni res, temveč so jim liberalci to le navzeli, da jih laglje obrekujejo. Zadosti jim je, če tak češki duhovnik med Nemci svoji narodnosti zvest ostane. Že kričē, da je narodni agitator. Naj bi ne bili liberalci spridili mladencem veselja do tega stanū, pa bi jim ne bilo treba javkati in tožiti o počehovanju. Sedaj mislijo stvar na ta način odpraviti, da bi s pomočjo višje cerkvene oblasti v sporazumljeni z državo nemške duhovnike iz Tirolov in Avstrije na nemške kraje po Češki kraljevini nastavili, s kterimi mislijo potem Čehom sapa zapreti.

Cesar Rusija dandanes najbolj potrebuje, je prijateljstvo, trdno in pravo prijateljstvo, katero si je lansko leto napravila v Skiernievicah in katero hoče letos v **Kromeriz** zdatno vtrditi. Mnogo se je o tem shodu že pisalo, pa se bode še več, kajti domišljiji ljubi Bog ni nikjer mejā postavil. Kar na živo resnico opominja, je pa potreba, ki Ruse po pravih prijateljih sili. Rusija pač dobro vē, da v Londonu ni več Gladstona, s kterim se je dala spregovoriti pametna beseda; ona dobro vē, da v srednji Azijo niti vojaka več ne smē postaviti, ako neče z Angleži računati zaradi njega, če nima v Evropi hrbta dobro zavarovanega. Avstro-Ogerska in Nemčija naj bi ji storili to uslugo. Saj je neče ravno zastoj — Balkan ima marsikaj mičnega za nas, v tihem morji je pa še mnogo otokov, ki se Nemcem posebno vgodni za kupčijo zdē, toda jim Angleži nekaj v zelnik silijo. Trdna zveza med temi tremi državami koristila bi toraj na direkten način vsaki posebej, kajti tudi Rusija se bo slobodno po srednji Aziji razprostrla, kedar bo prepričana, da se ji John Bull ne bo upal do živega iz strahu

Zemljepisno-zgodovinski opis Novomeškega okrajnega glavarstva.

(Dolje.)

Mirna peč.

Mirnopeška župnija se razprostira na desno in levo ob glavni cesti, ki drži iz Ljubljane v Novo mesto med Trebanjsko in Prečinsko župnijo. Svet je večinoma brdovje. Mali holmei **Golobinjek**, **Gerči vrh**, **Hmelčič**, **Šentjurska gora**, **Plešivec**, **Kaves**, **Okrogelca**, **Poljanska gora**, **Laze**, **holmec sv. Ane**, **Knežija**, in **Kartalevska gora** so vinske gorice. Župnija pretaka tudi že omenjena Prečnica, ki pri Vrhpeči (230 m.) pridere iz zemlje, pri Goriški vasi pa zopet zgine. Na tem kratkem teku goni pet mlinov. Ljudje se največ bavijo s poljedelstvom in vinarstvom, nekoliko tudi z živinorejo, a primanjkuje večini župnije travnikov. Tudi s svilorejo se nekteri ukvarjajo. O tem se zlasti odlikuje Janez Povše iz Podboršta, ki je za sviloprejke ob dobrih letinah prejel marsikak novčič. Za vzgledno sadjarstvo pa je prejel posestnik Trifolt iz Golobinjeka od kmetijske družbe srebrno svetinjo. Sploh se smejo prebivalci še precej imovitim šteti. Značaj ljudstva v tej župniji ni več tako miroljuben

kakor onih župnij na desnem bregu Krke. Ponočevanje, poboji že več niso tako redki. Tudi so ljudje jako vdani prazni veri, češ, župnik zamore uimo, točo odvrniti, če le hoče. Tako je bilo za časa Valvazorja, ko je opisoval naše kraje, taisto je še dandanes. Za one dōbe je moral župnik ostaviti župnijo, ko je toča vinograde pokončala, dotlej da so se razburjeni duhovi pomirili.

Za Belocerkevško je ta župnija najstareja. Bila je jako obširna ter se razprostirala do bregov Krke. Leta 1274 se že nahaja župnik Henrik de Grez, a leta 1368 Ulrik. Najstarejše listine Novomeškega kapiteljna zadevajo to župnijo (30 različnih od leta 1351 do sedanjega stoletja). Naj navedemo nektere. Leta 1251 je ustanovila Kunigunda kmetijo cerkvi, leta 1368 pa dve kmetiji Terezija Šenbdiger. Ravno onega leta pa Penko iz Podboršta v Črešnjicah jedno kmetijo z desetino vred. Leta 1382 je podaril Konrad Grlahški in njegova soproga Rutlibdt cerkvi jedno imetje poleg Vrhovega. Leta 1386 je Lavreneij Hmeljniški ustanovil jedno kmetijo cerkvi, ležečo v Hrastji. Leta 1388 je kupil Celjski grof Herman neko posestvo v Hrastji v Mirnopeški župniji. Nikolaj Hmeljniški je leta 1433 dal cerkvi po dva snopa od vsake desetine, izvemši proso, v

Hrastji. Leta 1436 je prodal Marin Mlakar Mirnopeškemu župniku Nikolaju Soldenhoferji jedno hišo v Novem mestu. Ravno temu župniku je vsled oporoke zapustil Janez Polisijak vinograd v Novi gori, a 1447 pa mu je Herman Skerli zastavil vinograd Kobult v Lautenbergu (Golobinjeku?). Andrej Mindorfer pa je prodal župniku kmetijo v Ivanji vasi (l. 1457, zvez. I. št. 1—13).

Iz navedenega je razvidno, da so tudi vasi jako stare ter ohranile ista imena.

Leta 1493 pa je podaril cesar Friderik IV. novo ustanovljenemu kapiteljnu v Novem mestu župnijo, pod katero je dosihdob mesto pripadalo, in bila združena s kapiteljnom. O priliki umestenja kanonikov (dnē 3. januarja 1496) se je takratni župnik in Avgsburški kanonik Viljem Peuscher župniji odpovedal. Dotična s prisego potrjena odpoved se je očitno v cerkvi prečitala. Štiri leta pozneje (1500) pa so kanoniki prosili cesarja Maksimilijana I., naj dovoli, da vtrdē Mirnopeč proti sovražniku krščanstva, ki večkrat napada te kraje. Dotični list slovē tako-le: „Allerdurchleuchtigster, grosmechtigster Römischer Künig, allergnädigster Herr! Wir haben an pfarrkirchen genannt Im Hönigstein: nachdem aber dieselb ein gutes Meil von der Stat, auch sonst

pred nami in Nemci, kajti kakor smo že rekli, Anglež Rusa ne bo v Aziji zgrabil, kedar do tega pride, temveč ga bode domá poiskal na severu in na jugu ob enem. To mora pa ravno zveza zabraniti, ki se bo v Kromeriži potrdila. Anglež to čuti in bi na vso moč rad Bismarka vsaj za mazi-nec vjel; prizadeva si veliko, dosegl pa menda ne bo ničesar. Kakor rad bi se toraj John Bull v pošteni vojski z Rusi madežev znebil, katerih si je v Sudanu nabral, bode moral vendar-le meč v toku pustiti, če tudi se je s samimi Kitajci zvezal, kajti ondi bi se takoj z njimi sprijeli Francozi, o katerih je dandanes težko določiti, koga bi raje za kuštre stresli, ali Angleža ali Kitajca. Kromeriž bo toraj leta 1885 še veliko večji politični pomen dobil, kakor leta 1849. Tedaj določil se je tek naši domači notranji politiki, sedaj vravnala se bo tamkaj velika svetovna politika v varne tire.

Vnanje države.

Simis imenuje se majhen otok ob malo-azijaškim obrežju severno od Roda ležeč. Prebivalci tega otoka so večinoma kristjani in zaradi tega tudi večkrat od Turkov preganjanje trpé. Predvčeranjem prinesel nam je brzjav iz Aten sporočilo, da ravnokar zopet turške vojne ladije otok oblegajo in nikogar ne venkaj ne notri ne pusté. Oblega traja že celih 13 dni in so prebivalci v smrtnem strahu, da bodo morali lakote pomreti, če se jih kmalo Evropa ne usmili in jih ne reši iz turških krempljev; kajti oni ljudje živé od danes do jutri po pridobitvi gob, ktere iz morja nabirajo in prodajajo. Turki sicer trdijo, da so za to otok obkolili in nobenega venkaj ne pusté, ker se hočejo prepričati, koliko ima otok prav za prav prebivalcev. Pravi vzrok oblege je pa smrtno sovraštvo Rodoškega guvernerja do kristjanov, ktere na ta način pokoriti hoče. Strah pred Turki je ondi tolišen, da so ženske in otroci vse pustili in zbežali v goré. Grška vlada se je siromakov usmilila in se je v Carigradu za nje potegnila. Do sedaj še ni nič slišati o kakem vplivu njenem. Ob enem poslali so pa prebivalci prošnjo do vseh velesil evropskih, naj bi se jih ena ali druga usmilila. Toda kaj se današnja Evropa briga za zatiranje narodov pod turško pestjo, če taisti niso Nemci? Prošnja se bo pač prebrala, potem pa pojde, kamor je navadna pot vseh takih prošenj — v diplomatski koš. V arhiv ni prav verjetno, da bi jo spravili. Taka je današnja Evropa!

Na *Francoskem* so odkrili spomenik generala Chanzyja, ki se je v francosko-nemški vojski odlikoval. Pri tej priložnosti spregovoril je vojni minister resno besedo navzočim vojakom in civilistom rekoč jim, da je bil ravno ta general, kteremu se je sedaj spomenik postavil in odkril, pravi vzor francoskega domoljubja, ki ni nikdar obupal nad osodo svoje domovine. To svoje prepričanje vcepil je pa tudi svoji armadi, ktera je bila iz jako različnih elementov sestavljena. To, djal je general, bodi nam vedno pred očmi, da smo v dnevih nevarnosti vsi za enega in eden za vse. Leto 1870 je za nas silno podučljivo in to v dvojnem pomenu. V enem oziru nam z ognjenim svojim prstom kaže, da ne smemo nikdar na vojne priprave pozabiti, brez katerih bi prišla v nevarnost obramba domovine; po drugi strani moramo pa ob enem na vso moč paziti, da nam pustolovci ne bodo domovine v spletke spravili.

Mahdijevemu nasledniku, Abdullahu, določeni so bili pač kratki dnevi kalifata. Če je res, kar včerajni telegram iz Kahire sporoča, so ga na 26. julija v Chartumu ubili? Vzroka ni nobenega povedanega, ali kaj treba po vzroku popraševati? Abdullah ni bil to, kar je bil Mahdi; še senca mu ni bil. Mahdijeve bande le na kruto pest in jekleno voljo vajene, ne bodo nikomur več s tisto slepo vdanostjo sledile, kakor so Mahdiju, ker družega Mah-

Inner einer Meil kein schlos darum gelegen ist, vnd damit soliche Kirch vor dem Vberfal der vnglaubigen beschützt möcht werden: vnd die Christenmenschen so dasebst hingepfarrt sein vnd Iren kirchgang suechen, dannoch ein seuberlich Volk; auch die Kaufleut vnd der Wagenman, nachdem die strazz daselbst fürgeet, ein zuflucht haben, so biten wir demütiglich Ew. kungig. M., vuns der ennd ein beuesstigung zu bawen zu erlauben. Die wir auch also, souit vnnsere vermögen ist, pawen wollen, das sy kunig. M. Stat, da wir dann vnns arme residents haben vnd bey fromen leuten sein: auch gemainem Lannd daselbst vml ein hillfliche Vorwarung sein vnd zu trost kommen möge. — E. K. M. vnd Gnaden Andechtig Capellen, das Capitel zu Rudolfs Werd.“

Še onega leta je dovolil cesar iz Avgšburga vtrditev Mirne peči in naznanil deželnemu glavarju Viljemu Auerspergu. Tudi se nahaja v kapitelskem arhivu zapisnik orožja v orožnici v Mirni peči. Letnice nima; a po pisavi je soditi iz prve polovice 16. stoletja. Nekoliko se še dandanes pozná obzidje.

S tekom časa se omenjajo župniki: Martin Marc, Štefan Šuble, Tomaž Paupertas, Jakop Perne in Martin Švager (za časa Valvazorja).

(Dalje prih.)

dija Sudan ne bo kmalo videl. Taki odločni in jekleni značaji se ne rodé vsako leto. Gorjé mu, kdor bi se z mehko roko drznil za vajete one družali prijeti; po njem bo, kakor so tega končali. Človeku, ki je vedno le železne pesti in biča navajen, je rokavica neznosna.

Izvirni dopisi.

Z Bleda, 18. avg. Lepi Bled je bil pretečene dni še lepši, dan na dan kaj posebnega.

V petek popoldne peljali so se prevz. gosp. knez in škof skozi Bled v Bohinj. Sprejeli smo jih z veseljem; med zvonjenjem in strelom so se vozili memo nas s svojim bližnjim spremstvom.

Kaj ginljivo je videti, kako naše slovensko ljudstvo spoštuje svojega višjega pastirja. Dolgo prej stali so ljudje pri cesti in težko čakali trenutka, da pridejo mil. knezoškof. Ko pa zagledajo svojega višjega pastirja, ponižno pokleknejo, da sprejmejo blagoslov iz nebes po njegovih rokah.

Zakaj pa tuji gosti tako ne storé, si ne moremo prav pojasniti, najbrž, da v onih krajih, kjer so doma, ta lepa šega ne velja.

Na misel pa mi pride nek prizor iz časov papeža Pija VII. v Parizu, bivajočega pri cesarju Napoleonu. Takrat so bili hudi časi, da so duhovne ko zverino preganjali, ker bilo je še mnogo tistega sovražnega duha od l. 1792 med ljudmi. Vendar kjerkoli so se pokazali sv. oče papež, povsod je ljudstvo na kolena padlo in prosilo blagoslova. Necega dne gredó sv. oče po dvorišču kraljevega grada T. in ljudstvo obilno zbrano je klečalo, le majhna ulica je bila prosta, da so mogli papež naprej proti vходу v grad. Ravno tisti trenutek pa pride doli iz grada eden Napoleonovih generalov, slaven mož pa poln republikanskega duha. Ko stopi skozi vrata, glej čudoviti prizor: ljudstvo kleči — star mož sivih las ga blagoslovlja ravno proti njemu gredó. Generalu je čudno pri sre. Kaj hoče storiti? Ogniti se — ni moč, le ena ozka stezica je prosta, vrniti se — ga je sram; toraj kar predrzno stopa naprej proti sv. očetu papežu. Ko prav blizo skupaj prideta, sv. oče generala prijazno nagovoré in pravijo: Moj sin! ali ti ne maraš blagoslova od starega moža? — In junaški vojak, republikanski general, je kar h krati na kolenih pred papežem, ki so ga blagoslovili. Poneje pa je sam povedal, da ne vé, kaj se je godilo, pa ni mogel drugače, akoravno je trdno sklenil ne poklekiniti.

Ali bi ne bilo lepo, ko bi se tudi pri nas tako godilo?

Velikega. Šmarna je znamenit shod na Jezeru v cerkvi Matere Božje na otoku. Tudi letos se je bila zbrala mnogoštevilna truma pobožnih častilcev Marijinih gosposkega in kmečkega stanú.

Slovesno opravilo je imel č. g. M. Klemenčič, kateri je malo časa prej ravno pred tem altarjem novo mašo pel.

Drugi dan 16. t. m. je bil dan cesarski slavnosti odločen. Bil je to res lep dan. Že zgodaj v jutro se je čutilo živahno gibanje in veselo pripravljanje na to za Bled posebno priložno slovesnost. Zastave so vibrale z vseh hiš ob Jezeru, cesarske, avstrijske in narodne. Ob 9. uri je bila na otoku slovesna sv. maša za presvitlega cesarja; vdeležilo se jih je prav obilno. Iz posebne prijaznosti prevzel je to opravilo preč. g. kanonik dr. Kulavic, seme-niški vodja in c. kr. dvorni kaplan, kar je slovesnost še bolj močno povzdignilo.

Popoldne se je vse vršilo po redu, kakor ga je „Slovenec“ objavil. Vrhunec zunanje slavnosti je bil v razsvetljavi jezera in pa jezerskih hiš. To je res veličasten pogled, na tisoče in tisoče lučic na vodi, ob vodi in visoko gori, po poslopjah in zgradbah nastavljenih.

Bengalična luč je v čarobno se spreminjajočih barvah jezero in obrežje, zdaj z rudečo, zdaj z bledomodro, zdaj z zeleno svetlobo obsipala.

Jako lep je bil pogled na grad vrh sive skale: Velika cesarska zastava je majestetično vihrala z ozkih lin starega stolpa; zavita zdaj pa zdaj v goste oblake dima, ki so se valili po sivem pečevju in zidovju. Skozi te oblačke dima so migljale lučiče, kakor spomini nekdanje slave.

Tik na robu skale je gorel mogočen umetni ogenj, ki je ves grad v dim podoben strašno požarno zavijal, spremen v barvah je to strahovito lepoto le povzdigoval. Lahko bi si bil domišljeval na

Prijamov grad v stari Troji in na junaka Eneja žalujočega: Fuit Ilium.

V sredi te čarobne luči so plavale ladje in ladjice, različno olepšane in bogato razsvitljene. Oživelci so bili to noč stari pomorski bogovi in boginje s svojo nekdanjo lepoto in se za trenutek razvili radovednim očem človeških otrok. Da je bilo petje in godba med tem le oživljavač faktor, si morete lahko misliti.

Mnogo romarjev se je bilo vrnilo iz Bohinja že na Bled in še več jih je bilo od drugod prišlo, da je bil ves Bled živ.

Pričakovali smo tudi prevz. g. kneza in škofa, pa jih menda vrli Bohinjci niso hotli izpustiti od samega veselja, da jih med seboj imajo. Vrnili so se v ponedeljek popoldne. Hvaležni Bohinjci spremili so jih do mejnikov svoje fare, in na dalje smo jih spremljali drug za družem in jih sprevedli v Lesce na kolodvor, kjer jih je že čakala duhovščina na čelu s č. g. dekanom in z Leskim g. župnikom. Ko so obilno zbrano ljudstvo blagoslovili in vsacemu zbranih duhovnov nekaj prijaznih besed spregovorili, so se odpeljali med veselimi „živio“ proti Ljubljani. Ljudstvo je navdušeno za svojega ljubljene škofa; gotovo tudi presvetli knez blagovoljno nag-njen ostane Gorenjcem. J.

Iz Kropce, 17. avgusta. Za nas Kropčevane pa tudi bližnje sosede je kapela, kakor navadno imenujemo cerkev Matere Božje v Kropi, prav zanimivo in ljubo pribežališče. V soboto, praznik Marijinega Vnebovzeta, nas je pa posebno iznenadila lepa oprava altarja pri Materi Božji milostljivega Srca. Dobrotljiva roka iz Ljubljane je kapeli podarila prelep altarni prt, kakoršen se malo kje vidi. Za nas je bilo to res veselo; dobrotniku pa naj Bog stoterno povrne z drugimi duhovnimi darovi! Sploh moramo Kropčevani res vsaki dan Boga zahvaliti, da nam je toliko blagih dobrotnikov obudil, da kamor v farni cerkvi pogledamo, se že moramo spominjati tega ali družega dobrotnika, kateri nam je to ali ono napravil. Sv. Lenard in Marija naj sprosita vsem dobrotnikom obilno plačo v nebesih.

Domače novice.

(Velikansk sprejem) imeli so naši popotniki od Brna nadalje po vseh večjih moravskih in českih postajah, kjer so jih čakala čeho-slovanska narodna društva, česke gospé in gospodičine, da odičijo svoje južne brate s šopki in vencí. Godbe so jim svirale „Kje dom je moj?“, govorniki so jih navdušeno pozdravljali in peveci so jim peli. Na postaji Česka Tribova zbralo se je več nego 300 ljudi na pozdrav, v Chocenu pozdravil jih je „Sokol“ z zastavo in godbo. V Pardubicah stal je na peronu župan, „Sokol“ in razne deputacije; več nego 5000 ljudi pozdravljalo pa je navdušeno naše ljudi v Kolinu, kjer so gospé in gospice zopet šopke delile, razna društva, med njimi „Sokol“, vdeležile so se pozdrava z zastavo. Čem bližje bil je vlak Prage, temveč ljudi pričakovalo je Slovencev po kolodvorih. Praška deputacija pripeljala se jim je nasproti do Českega Broda, kjer jih je zopet „Sokol“ sprejel z godbo in zastavo. Najsijajnejši pa je bil sprejem v Pragi na državnem kolodvoru, kjer so Praški „Sokoli“ delali špalir, na tisoče in tisoče zbranega naroda pa jim je klicalo: „Dobrodošli“, „Na zdar“, „Vitame Vas!“ vmes pa se je popevala pesem „Hej Slovani“. Vrli Čehi poslali so tudi svoje kočije po naše rojake na kolodvor. Sprejem ta se sploh dá le videti in občutiti, popisati ga ni mogoče tako, kakor se je v resnici vršil. Zvečer je bila v „Meštanski Besedi“ skupna zabava, kjer so iskrene napitnice od naše in česke strani vžigale medsebojno ljubezen in bratsko navdušenje med Slovenci in Čehi. Posebno so pa Slovenci odlikovali vrlega Čeha Jana Legó, českega pisatelja, ki tudi slovenščino lepo piše. Med navdušenim govorom g. Hribarja dvignile so ga h krati krepke slovenske roke in so ga po dvorani gori in doli nosili. Pevski kvartet „Kitara“ skrbel je za lepo petje, vrli Čehi pa za bratsko gostoljubnost. Z nepopisljivim vtisom vsled tako velikanskega sprejema podali so se k počitku že ob pozni uri, da si okrepejajo duhá in telo za iznenadenja, ki jih v torek, sredo in četrtek še čakajo.

(Imenovanje.) Finančni minister imenoval je finančnega nadkomisarja Antona Samudo finanč. tajnikom, a g. finančnega komisarja Jos. Svobodo

finančnem nadkomisarjem. — Gosp. dež. predsednik imenoval je računskega oficijala Franc Pfeiferja računskim revidentom, računskega asistenta Franc Breganta računskim oficijalom in računskega praktikanta Josipa Andolscheka računskim asistentom pri računskem oddelku deželne vlade kranjske. — Nadalje je g. deželni predsednik imenoval absolviranega slušatelja prava g. Karola vit. Rotha Rothenhorst konceptnim praktikantom pri dež. vladi kranjski.

(Umrla je) danes jutraj ob 1/2 S. uri čast. sestra Margareta Hrovat, ter je priporočena v pobožni spomin. — Ravno tega dne ob 1/2 6. uri zjutraj je v hiralnici umrl Lorenec Resnik, hiralec iz Moravske fare.

(Na Triglav) podala se je večja družba domačih turistov pod vodstvom že znanega hribolazca gosp. Kadilnika, ki je bil že devetkrat gori. Razgled ni bil kaj prida, ker ga je megla ovirala.

(Tatje) porabili so sinočno noč, ko je dež curkoma lil, da so pobrali pri usnarji Janeži na sv. Petra cesti mnogo usnja. Dobili niso še nobenega.

(Zrak) se je po večerjanem dežji prav zdatno ohladil, da se zjutraj in zvečer že prav dobro jesenska obleka prileže.

(Porotniki,) ki bodo prisedovali porotnim sodnjam v Ljubljani v III. dobi, ktera se prične 14. septembra, izžrebani so sledeči gg.: Abčin Albin, ključavničar v Ljubljani; Cantoni Viktor, trgovec v Ljubljani; Dekleva Alojzij, posestnik v Postojni; Dobrlet Franc, trgovec s pohištvom v Ljubljani; Finžger Matija, kmetovalec v Prezrenji; Goli Franc, trgovec v Idriji; Grampovčan Jurij, trgovec na Vrhniki; Hafner Janez, krčmar v Ljubljani; Hönig-schmidt Viktor, tovarniški knjigovodja v Ljubljani; Janša Jernej, mlinar na Mojstrani; Janša Jernej, trgovec na Drenovem griču; Križaj Josip, nadzornik v Ljubljani; Kunčič Jurij, posestnik v Ljubljani; Lavrič Franc, trgovec na Rakeku; baron Lazzarini Henrik, veliko-posestnik v Šentompergi; Lončar Jernej, posestnik v Žiganji vasi; Okorn Josip, posestnik na Grosupljem; Orešek Franc ml., trgovec v Ljubljani; Peruzzi Martin, posestnik v Lipah; Pirnat Luka, posestnik v Tufstajnu; Plautz Ferdinand, trgovec v Ljubljani; Röger Janez, trgovec v Ljubljani; Rudež Alfred, posestnik v Ljubljani; Žitnik Jernej, čevljar v Ljubljani; Schreyer Josip, posestnik v Ljubljani; Šetina Josip, posestnik na Dovjem; Soss Friderik, trgovec v Ljubljani; Souvan Ferdinand, trgovec v Ljubljani; Sušnik Josip, trgovec v Kranji; Trček Franc, trgovec v Ljubljani; Tschurn Karol, uradnik v Ljubljani; Urbanc Srečko, trgovec v Ljubljani; Valentinčič Ignacij, posestnik v Ljubljani; Wakonigg Janez, trgovec, v Litiji; Valjavec Aleš, posestnik v Bistrici; Zeschko Albert, trgovec v Ljubljani. — Njihovi namestniki so gg.: Avšič Jakob, uradnik; Bukovnik Josip, brivec; Dolcher Janez, posestnik; Dorer Anton, marketendar; Kottek Edvard, posestnik; Lamprecht Julij, posestnik; Obreza Josip, brivec; Ogorevc Martin, trg. pomočnik in Šešek Janez, advokatorski kandidat, vsi v Ljubljani.

(Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) Od mnogih strani prihajajo nam vprašanja, v kaki zvezi da je krajcarska podružnica z upravnim odborom „Narodnega Doma“? V odgovor sledeče: Vstanovitelj krajcarske podružnice „Narodnega Doma“, izvzemši g. dr. Staréta, ki sprejema vse dopise in ki bo sprejemal tudi vse krajcarske, oziroma desetkrajcarske doneske, niso identični z upravnimi odborniki „Narodnega Doma“. Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ je družba mlajših, za zgradbo „Narodnega Doma“ zavzetih, v Ljubljani bivajočih Slovencev, ki so si stavili za nalogo, po zgoraj omenjeni poti pospeševati lepo idejo zgradbe „Narodnega Doma“ v Ljubljani ter z vstrajnim delovanjem kolikor toliko pripomoči, da se ta ideja prav kmalu vresniči. — Iz različnih krajev, posebno pa iz Gorenjskega in Štajarskega, in od različnih stanov, došle so nam objave za poverjeništa, bodisi takoj v začetku, bodisi vsed pozivov po časopisih. Od jedne strani se pa pogreša še vedno isto zanimanje, ktero bi lahko tolikoristno vplivalo na celo stvar. V mislih nam je krasni spol, čegar vplivna in zelo vspešna beseda pri tacih prilikah je občeznana. Res, da imamo tudi že nekaj poverjenic in vsa čast č. gospem in gospicam, ki so že dejansko pokazale, da se za našo idejo živo zanimajo. Toda v občenem interesu celega podjetja bi bilo želeli, da bi postajalo število pover-

jenic in podpornic od dne do dne večje, da bi naglo rastle.

(Služba sodniškega služabnika) pri c. k. okrajni sodnji v Ratečah je razpisana. Nese 250 goldinarjev plače, 25% doklade; plača se sčasoma poviša na 300 goldinarjev. Poleg tega je tudi še prosta obleka. Prošnje sprejema do 11. septembra c. k. predsedništvo okrajne sodnje v Novem mestu.

(Pošta na Krki), ki je bila sedaj nekaj časa zaprta, odprla se bo zopet s 1. septembrom.

Telegrami.

Kromeriž, 18. avgusta. Ravnokar objavil se je telegram c. k. namestništva, da pridejo v ponedeljek 24. t. m. cesar, cesarica in cesarjevič Rudolf popoldne semkaj in da so dovolili slavnosten sprejem.

Krasnoselo, 19. avgusta. Pri slavnostnem obedu ob priliki cerkvene svečanosti polka Preobrašenski napil je car avstrijskemu cesarju povodom rojstnega dne.

Berolin, 19. avgusta. Slavnostnega banketa vdeležilo se je 200 avstro-ogerskih podanikov v družbi častnikov pešpolka cesar Franc Jožef. Predsednik avstrijskega društva napil je zdravico avstrijskemu cesarju, predsednik ogerskega društva nemškemu cesarju in predsednik slovanskega društva pa cesarjeviču Rudolfu, in so se vse z živahnostjo sprejele.

London, 18. avgusta. Osman Digma ni umrl, pravijo pa, da se je podal v Chartum, kjer se bo dal oklicati za Mahdijevega naslednika.

Marseille, 18. avgusta. Včeraj je tukaj 24 ljudi za kolero pomrlo.

Madrid, 18. avgusta. Na Španjskem je včeraj 3216 ljudi za kolero zbolelo in 1331 pa pomrlo.

Št. 13.766

Zahvala.

Povodom praznovanja rojstnega dne Njega Veličastva presvitlega našega cesarja mi je visokorodni gospod deželni glavar na Kranjskem, Gustav graf Thurn-Valsassina po svojem namestniku v deželnem odboru, gospodu ces. svetniku Ivanu Murniku, izročiti dal sto goldinarjev, katerih polovica je namenjena ljubljanskim ubožčekom, polovico pa tukajšnjemu društvu katoliških rokodelskih pomočnikov kot priloga zaklada za gradnjo društvenega doma.

Izročuje ta zneska blagemu namenu, vsojam se javno izrekati najiskrenejšo zahvalo za velikodušno tega stolnega mesta ubožčekom naklonjeno darilo.

V Ljubljani dne 18. avgusta 1885.

Župan: Grasselli.

Umrla so:

16. avgusta. Marija Bučar, posestnikova hči, 1 mes., sv. Petra cesta št. 70, oslabljenje.

17. avgusta. Friderik Bezlaj, mestni stražmešter, 42 let, Mestni trg št. 1, jetika.

V bolnišnici:

14. avgusta. Gregor Bonča, delavec, 27 let, Comotio et contusio spiritalis.

16. avgusta. Franc Alešovec, delavec, 25 let, jetika.

Tujci.

17. avgusta.

Pri **Maliču**: Ring, Kölb, Löwy, Lessner, trgovci, z Dunaja. — Viktor Račić, trgovec, s soprogo, iz Zagreba. — Tassin, trgovec, z družino, iz Trsta. — Holzer, zasebnik, iz Gorice. — Ravnihar, zasebnik, iz Postojne.

Pri **Stonu**: Dr. Jos. Quarantotto, borsni notar, iz Trsta. — Alojzij Ravasini, posestnik, z družino, iz Trsta. — Robert Corele, zasebnik, z družino, iz Gorice.

Pri **Tavčarji**: Franc Siehrawa, magister; Ferd. Siehrawa, lekarnar, s sinom, iz Iglave. — Josip Herrmann, inženir, s sinom, iz Trsta. — Simon Rutar, c. k. profesor, iz Spljeta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Guido Pagan, trgovec, iz Trsta. — B. Basiladis, dijak, iz Trsta. — G. Pattay, grajšček, s hčerjo, iz Pazna. — F. Dolenc, zasebnik, iz Loke.

Pri **Avstrijskem caru**: Alojzij Fischbacher, kaplan, z Dunaja. — S. Šinkovec, učitelj, z Zgor. Štajarja. — Macchiaro, zasebnik, iz Trsta. — F. Caneuritti, Dr. Forizio, Dr. Jos. Omann, zasebniki, iz Vidma n. L.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 7 gl. 92 kr., — domača 6 gl. 76 kr. — Rž 5 gl. 78 kr. — Ječmen 4 gl. 12 kr. — Ajda 5 gl. 12 kr. — Proso 5 gl. 78 kr. — Turšica 5 gld. 60 kr. — Oves 2 gl. 98 kr.

Dunajska borza.

(Telegrafno poročilo.)

19. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 85	kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " 55	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 10	"
Papirna renta, davka prosta	99 " 95	"
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " —	"
Kreditne akcije	286 " —	"
London	124 " 90	"
Srebro	— " —	"
Francoski napoleond.	9 " 90	"
Ces. cekini	5 " 91	"
Nemške marke	61 " 25	"

Od 18. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	98 gl. 95	kr.
" papirna renta 5%	92 " 40	"
Akcije angio-avstr. banke	200 gld. 99 " 90	"
" Länderbanke	99 " —	"
" avst.-oger. Lloyd v Trstu	560 " —	"
" državne železnice	296 " 50	"
" Tramway-društva velj. 170 gl.	191 " 75	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 127 " 50	"
4% " " " 1860	500 " 139 " 50	"
Državne srečke iz l. 1864	100 " 168 " —	"
" " " 1864	50 " 167 " —	"
Kreditne srečke	100 " 178 " 75	"
Ljubljanske srečke	20 " 21 " 75	"
Rudolfove srečke	10 " 18 " 50	"
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	115 " —	"

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„**Ne v Ameriko!**“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl., po pošti 5 kr. več.

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (30)

knjige in knjižice

za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena — gl. 80 kr.
b) Prvi poduk	" — " 60 "
c) Fiziko in kemijo	" — " 60 "
d) Prirodopis	" — " 56 "
e) Zemljepis	" — " 26 "
f) Geometrijo	" — " 24 "
g) Malo fiziko	" — " 23 "
h) Domovinoslovje	" — " 20 "
i) Pripovedi iz zgod. Štajerske	" — " 6 "
j) Opis krškega okraj. glav.	" — " 30 "
k) Zgodovina štaj. Slovencev	" 1 " 20 "

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Zahvalna pisma.

Gospodu

Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Prosim Vas, izvolite mi zopet poslati izvrstne Vaše „želodečne esence“, katere je že mnogim pomagala, 24 steklenice.

Ljubno, 15. maja 1884.

Matej Strnad, župnik.

Prosim da mi s poštnim povzetjem pošljete 24 steklenice Vaše zares izborne „želodečne esence“

Na Ponikvah, 21. maja 1884.

Anton Batagelj,

vikar, pošta Št. Lucija pri Tolminu

Osemnajst let bolehal sem na želodcu in uže sem mislila, da ne bom nikdar več zdrava. Kakor pa sem dobila Vašo „želodečno esenco“ mi je že po nekaterih steklenicah odleglo. Sedaj sem pa zdrava in dobro rejena.

Roveredo, Tirolsko, 10. februarja 1884.

Marija Schwarz.

Prosim, da mi zopet pošljete 12 steklenic Vaše „želodečne esence“, katera me je popolnoma ozdravila od bolečin v želodcu. Moja sestra je v svojem 66. letu ozdravila, ko je šest steklenic porabila, če tudi je popred mnogo let bolehal.

Liezen, 5. marca 1884. (21)

Franc Stanko,

prometni čuvaj št. 83 na gorenjem Štajarju.

Piccolijeva želodečna esenca,

od Piccoli-jeve lekarne v Ljubljani, ozdravlja, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval, boleznj v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico, migrene itd. in je najboljši pripomoček za gliste pri otrocih.

1 steklenica 10 kr. Izdelovalec jo pošilja tudi v zabojih po 12 steklenic skupaj za 1 gl. 36 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni Piccoli-ja pri Angelju v Ljubljani, dunajska cesta. Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.